

MISSA DE LA NIT DE NADAL

Un bou coneix el seu propietari, i un ase, l'estable del seu amo, però a mi, Israel no em coneix, el meu poble m'ignora.»

Isaïes 1, 3

1. EN EL SILENCI DE LA NIT....

Al terme de l'Advent, la festa de la MANIFESTACIÓ

DEL SENYOR:

+la confrontació, diumenge rere diumenge, amb les lectures del leccionari per l'any A, ens ha iniciat a la triple dimensió d'aquest temps litúrgic el nom del qual: ADVENT (del llatí *adventus*) significa VINGUDA, arribada:

- vinguda de Jesús en nostra carn,
- vinguda de Jesús en l'avui que esteim vivint,
- vinguda en la glòria del seu Retorn a la fi dels temps.

+ Aquestes tres dimensions es trobaran desenrotllades en el temps de Nadal, en que celebrem la MANIFESTACIÓ (en grec: *Epiphania*) del Senyor;

- **La seva manifestació EN NOSTRA CARN:**
 - als pobres, en la persona dels pastors de Betlem (nit de Nadal)
 - als pagans, en la persona dels màgics vingut d'orient (Epifania)
 - com a Fill de Déu, en el seu baptisme al Jordà (baptisme del Senyor).
- la seva vinguda humil i discreta, discernible només als ulls de la fe, en l'AVUI que vivim.
- En l'espera de la seva manifestació GLORIOSA, a la fi dels temps, la seva darrera vinguda.

Una FESTA POPULAR:

Nadal està carregada de pau, de serenor... És signe der dolçor enmig de la rudesia dels dies. Es comprèn, així, el desig de compartir, l'atenció als més petits.

Aquesta fraternitat universal de Nadal té en moltes assemblees aquesta forma: s'hi veuen rostres nous, no habituals. L'ASSEMBLEA DE NADAL TÉ UN COR MÉS GRAN QUE ELS ALTRES DIES.

Tot açò, és l'aire de Nadal a viure com UNA GRÀCIA, com UNA OPORTUNITAT per a les assemblees.

La NATIVITAT de Jesús INSEPARABLE DE LA SEVA PASQUA:

Resta a treure'n algun ensenyament del passat per a fonamentar una espiritualitat de Nadal que ens arreli en la tradició de l'Església.

Si hi ha una gran idea que ho unifica tot, és la de la manifestació del Senyor. No és segons el seu aspecte històric (Crist ha fet açò, o allò...) sinó segons el seu sentit escatològic. Celebrant l'arribada de Crist entre els homes, revifam l'esperança de la seva vinguda gloriós.

Així aquesta arribada en glòria és el fruit del misteri pasqual. NO ÉS UN INFANTÓ A QUI CELEBRAM, SINÓ EL SENYOR RESSUSCITAT. Sant Agustí insistia molt en aquest aspecte del misteri. El record del naixement de Crist aviva la nostra fe en el realisme de l'encarnació: Jesús és vertader home. Però és l'home per a la Pasqua. Nadal és una espera de Pasqua.

1. DÉU ENS ENTREGA LA SEVA PARAULA, QUE ÉS LLUM:

Unes lectures que fan de nosaltres, rere els pastors de Betlem, els “meravellats de l'amor”:

+ Molt segles abans de Jesucrist, al temps de les promeses, el profeta Isaïes havia anunciat, llum en la nit de la desfeta i de la deportació, el naixement d'un infant inaugurant un regne de justícia i de pau des d'ara i pels segles: Vet aquí el que fa l'amor invencible del Senyor de l'univers (primera lectura)

+ Ell ha vingut, al temps de l'acompliment revelen els àngels en la nit de Judà: *Avui us ha nascut un Salvador, a la ciutat de David*. Els primers a qui anuncien aquesta bona nova, aquesta gran alegria per a tot el poble, són uns pastors dels voltants, uns pobres entre els pobres; i el signe que els és donat, sorprenent les nostres esperances, és un infant acabat de néixer embolcallat amb draps i posat en una menjadora. I la multitud celestial entona un càntic d'alabança: *Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que ell estima* (evangeli).

+ *Ja que en Jesucrist, s'ha manifestat la gràcia de Déu que vol salvar tots els homes, refusem les tenebres del pecat, com a batiats que som, i visquem en el món present com homes nobles, justs, religiosos, en l'espera del Dia en que Jesucrist, el nostre gran Déu i nostre Salvador es manifestarà gloriós, a la fi dels temps* (2ª lectura).

LA TAULA DE LA PARAULA

PRIMERA LECTURA

APROFUNDIR AQUEST TEXT

Al cor d'UNA SITUACIÓ DRAMÀTICA....

Després de les llàgrimes i de la sang d'una guerra sense perdó, el Regne del Nord, el de Samaria, visqué la humiliació i els sofriments de la desfeta i de la deportació. El text profètic comenta: *el jou que pesava sobre ells... el bastó que capolava les seves espatlles... el fuet dels capatassos... les botes dels soldats que... els mantells coberts de sang*

+ pel que fa al regne del Sud, el de Jerusalem, coneixia una situació deshonorada de tutela... i el pitjor encara havia de venir!

- L'ANUNCI D'UN NAIXEMENT, promesa de futur:

És en aquestes hores de “tenebres” que la veu profètica d'Isaïes anuncia “una gran llum”, un esdeveniment feliç que fa néixer la joia i l'alegria. I aquest esdeveniment anunciat és d'alliberament (jou, bastó, fuet són trencats) i de pau (sandàlies i mantells de soldat són cremats),

+ serà el naixement d'un infant, donat per Déu, la vinguda del qual és evocada en termes d'investidura reial: imposició del mantell, do d'un nom (Meravellós Conseller, Déu Fort, Pare – per sempre, Príncep –de – la Pau), dominació universal;

+ així es manifestarà l'amor invencible del Senyor de l'univers”

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El Lector estarà atent a llegir aquesta lectura lírica i dinàmica, pausadament, amb una certa unció per aquest text tan poètic, i a

- marcar el contrast ENTRE LES TRES PARTS d'aquest text profètic:
 - La joia després del dol de la desfeta i de la deportació: *El poble que avançava a les fosques ha vist una gran llum, una llum resplendeix per als qui vivien al país tenebrós. Els heu omplert de goig, d'una alegria immensa...*
 - L'alliberament dels deportats: *heu trossejat el jou que li pesava, la barra que duia a l'espatlla i l'agulló del qui l'arriava...*
 - L'anunci d'un naixement ric en promeses: *ens ha nascut un infant, ens ha estat donat un fill que porta l'espatlla la insígnia de príncep...*
- a destacar els TÍTOLS que són donats a aquest infant: *Déu li ha posat aquest nom: Conseller – prodigiós. Déu – heroi, Pare- per – sempre, Príncep- de- Pau*
- marcar un SILENCI ABANS DE LA CONCLUSIÓ, que és com la “signatura” d'aquesta obra de salvació: *Açò és el que farà el zel (amor) del Senyor de l'univers.*

SALM 95

El salm 95, com a resposta a aquest anunci al cor de la nit, ens convida a celebrar (cantau... cantau... proclamau... contau...) el Senyor la vinguda del qual porta la salvació a tot el món.

SEGONA LECTURA

APROFUNDIR AQUEST TEXT

Preocupat pel ressò que pot tenir en el món pagà, pel millor i pel pitjor, la conducta dels cristians, Pau ha parlat dels deures dels diferents membres de la comunitat: persones d'edat, esposes, mares, esclaus, tots han d'honorar la doctrina de nostre Déu Salvador (2, 10).

Vet aquí que, ara, ell fonamenta aquestes exhortacions morals en la Bona Nova que els dóna sentit. Aquesta Bona Nova, és la “manifestació” (Epiphania en grec) del Senyor.

- manifestació de la “gràcia (l'amor) de Déu” en la vinguda de Jesús, el seu Fill, en nostra carn per rescatar-nos de l'esclavatge de les culpes, deixar-nos nets i fer de nosaltres un poble ben seu, apassionat per fer el bé.
- Manifestació final de Jesucrist: la glòria de Jesucrist, Déu gran i salvador.
- Situada entre aquestes dos “versets” l'espera cristiana pren tot el seu sentit (*mentre esperam que es compleixi la nostra esperança, que es manifesti la glòria de Jesucrist, Déu gran i salvador*) i el seu dinamisme (*viure en el món present una vida de sobrietat, de justícia i de pietat*).

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

En contrast amb la proclamació lírica i dinàmica de la primera lectura, el LECTOR, amb una manera tranquil•la i meditativa, s'esforçarà en diferenciar

- la proclamació de la **BONA NOVA** que ha canviat el sentit de la nostra història: S'ha manifestat l'amor (la gràcia) de Déu, que vol salvar tots els homes...

- **la VIDA NOVA** que en brolla: es troba qualificada aquí per verbs:

* abandonem la impietat

* viure en aquest món una vida de sobrietat, de justícia i de pietat...

* mentre esperam que es compleixi feliçment la nostra esperança, que es manifesti la glòria de Jesucrist...

- **EL POBLE NOU** al que es dirigeix aquesta Bona Nova que ha nascut:

- fer de nosaltres un poble ben seu,

- apassionat per fer el bé.

COMENTARI A L'EVANGELI

Foscor d'un naixement

Si en la introducció de la seva obra Lluc vol fer un treball d'historiador, no ho fa en el sentit modern de la paraula, sinó que ho fa com un teòleg particularment sensible a la història de salvació. En voler inscriure el naixement de Jesús en la història universal, ell la uneix a *“un edicte de l'emperador August, ordenant fer el cens de tota la terra”*. A Síria, generalment, tenia lloc cada dotze anys. Sabem per Flavi Josep que n'hi va haver un baix Quirini, l'any 6 de la nostra era, corresponent al que assenyala Lluc. L'any 6 abans de la nostra era que correspondria doncs, a la data més versemblant del naixement de Jesús. I volent subratllar la continuïtat de la història de la salvació i el seu compliment en Crist, Lluc es complau en assenyalar la filiació davídica de Jesús.

+ És cap a Betlem, la ciutat de David, que Josep, deixant Natzaret, a la Galilea, va pujar per a inscriure's en el seu poble d'origen, perquè era de la casa i de la descendència de David.

+ És a Betlem que Maria, la seva esposa, que estava encinta, va donar a llum al fill que duia. El succés en si està relatat amb una sobrietat remarcable. Josep, que va tenir un paper decisiu en la pujada a Betlem, desapareix llavors per a deixar solament a Maria, la funció de subjecte: ella va donar a llum al seu fill primogènit i ho va posar en un pessebre (això no deixa d'evocar l'escena de la col•locació en el sepulcre, a Lc 23, 53), perquè no havia lloc en la posada.... (sala comuna; la pròxima sala comuna serà la del sopar: Lc 22, 11)

. ... **que il•lumina tota nit:**

Contrastant amb el silenci, la foscor i la pobresa del naixement, vet aquí que als voltants, la nit s'il•lumina i es deixa sentir la paraula que desvetlla el sentit del succés que s'acaba de realitzar: el cel i la terra hi intervenen.

• Els primers a rebre la revelació són els últims de l'època: uns pastors, una de les categories socials de les menyspreades, situada al mateix nivell que els pecadores públics i els publicans. Escriu H. Cousin *“Els pastors tenien una mala reputació a Palestina on se'ls considerava amb freqüència deshonestos i lladres. El Talmud de Babilònia els alinea amb una companyia significativa: “És difícil als pastors, als cobradors d'impostos i als publicans fer penitència”*. Els menyspreats de baixa escala social són els primers a qui concerneix el naixement d'aquell que té per mare una “humiliada” (1, 48) i ve a portar la Bona Nova als pobres (4, 18)... el qui acaba de néixer ja és el que serà accessible als pecadores i que menjarà en les seves taules.

* El missatge que l'Àngel del Senyor els dirigeix és una Bona Notícia (un evangeli), una gran alegria. I és per a tot el poble. Fa referència al naixement d'un infant a qui solament es dona en plenitud els títols de Salvadors, de Messies, de Senyor, perquè és la viva revelació de la bondat de Déu. Salvador, Messies (Crist), Senyor, tres títols provenint de la confessió de fe pasqual de l'Església, que trobarem als llavis de Pere (Act 2, 36) i de Pau (Act 13, 33).

- El signe que es dona als pastors dels voltants de Betlem: un infant acabat de néixer, vestit amb draps..... i posat en una menjadora. És a dir, per a qui sap acollir aquest signe, que de manera inesperada i insospitada, Déu vol realitzar la salvació promesa. El qui és el primer s'ha fet l'últim. Ell, el Salvador, el Rei, el Messies a qui serà donat el tron de David el seu pare, és posat en un pessebre d'animals, vestit amb bolquers i posat en un bressol de pobre, com acabarà ficat al llit en una tomba prestada, embolicat en un llençol. I és açò que, paradoxalment, és donat com a senyal, signe, als pastors i als creients de tots els temps. La prova de la grandesa de Déu és la seva petitesa, el signe del seu poder és la seva debilitat". - L'acció de gràcies esclava de cop i volta. Al cel l'esdeveniment és orquestrat amb una amplitud i una solemnitat que és al nivell del cens universal d'August: *Es va unir a l'àngel una multitud de l'exèrcit celestial que lloava a Déu dient: Glòria a Déu –en el cel, i a la terra pau als homes que estima el Senyor.*

El cel i la terra estan de festa: l'era de la salvació ha començat.

Déu que posa la seva glòria en donar la seva gràcia, amor, benevolència, omplirà els seus amb la pau que ell ha promès per als dies de salvació: no la seguretat material de la *pax romana*, que espera el món de l'emperador August, sinó la plenitud de la vida que solament Ell pot assegurar.

En la nit, retornada al seu silenci, del camp de Betlem, els pastors s'han posat en camí per a veure el que se'ls havia dit. Ells van descobrir Maria i Josep, amb el nen posat en una menjadora. Així, són presentats com a models dels missioners cristians que, Lluc presentarà en el seu segon Llibre, els Fets dels Apòstols, van marxar donant gràcies per tot el que havien vist i sentit. -